להביא את המכנסים. מכאן קשה להא דכפ׳ אלו הן הנשרפין (סנהדרין דף פג:) מפיק מיתה ממוסר בגדים מדדרשינן אין בגדיהן עליהן אין כהונתן עליהן והוו להו זריס והקשה רבינו יעקב מאורלייא״ם א בהדיא כתיב מיתה בוותתה תלוה [8] נהי דהאי קרא איצטריך לשוויהו זריס אף לעניין לחלל עבודה כמו זריס[2] מ״מ הוה קרא דכתיב במחוסרי בגדים מיתה בהדיא למה לי מיפוק ליה מאין בגדיהם עליהם אין כהונתן עליהן ומיהו דמכנסים לא כתיב הכא ואיצטריך הוה קרא למחוסר מכנסים דהוה ממיתה וקשה לרבי יוסי בר חנינא דכיון דנפקא ליה מכנסים מוהה הדבר הוה ליה כאלו מכנסים נמי כתיבי הכא ותירץ ריב״ל דמיתה דגבי [1] [מכנסים] איצטריך למיכ״ל אפילו בציאה ריקנית אלא מועד מי שנכנס מחוסר בגדים דכתיב (שמות כח) והיו על אהרן ועל בניו בבאם אל אהל מועד וכן בשלא רחוץ ידים דכתיב (שם ל) בבואם אל אהל מועד ירחצו או בגשתם אל המזבח לשרת מיחייב אאהל מועד אפילו בציאה ריקנית והא דקאמר פ״ב דזבחים (דף יט:) אי כתב רחמנא בבואם ולא כתב בגשתם ה״א אפילו בציאה ריקנית כו׳ משמע דאפי׳ אאמת לא מיחייב בציאה ריקנית יש לומר היינו אמזבח וה״פ אי כתיב בבואם אל אהל מועד או אל המזבח ולא כתיב לשרת ה״א דאפילו אמזבח מיחייב בציאה ריקנית קמ״ל דאמזבח לא מיחייב ובמוסקפתא דמסכת כלים [פ״א] תניא אמר שמעון הלעוג לפני ר״א אני נכנסתי בין האולם ולמזבח בלא רחוץ ידים ורגלים אמר לו מי מציב אתה או כהן גדול שאתה אמר לו בוש אתה לומר (הטבולה) שכלבו של כהן גדול יותר מציב ממך וכו׳ עד ואפילו כהן גדול מפלעים את מוחו בגזירין אלא שלא מצאך בעל הפול[3] ומסתמא שמעון הלעוג לא היה משתמש בלא רחוץ ידים כי לא היה טועה בזה אבל רש״י פירש בפירוש חומש בבואם אל אהל מועד להקטיר ולא נהירא אלא כדפרישית[1]: **מאי** דהוה הוה. בפ״ק דסנהדרין (דף טו:) מיבעיא לן שור מיני בכמה מי גמר שעה מדורות או לא ולא פריך התם כי הכא מאי דהוה הוה[4]: **בבתונת ומצנפת בולי עלמא לא פליגי.** הא דלא נקט נמי מכנסים נראה לי משום דמפרש דבין בצוואה בין בעשייה אהרן קדיש ומכנסים לא כתיבי לא בצוואה ולא בעשייה ורש״י פי׳ טעמא אחרינא: אמר

מילתא דכתיבא בהאי ענינא מילתא דלא כתיבא בהאי ענינא מנא לן אמר רב נחמן בר יצחק יליף פתח פתח רב משרשיא אמר [1]ושמרתם את משמרת ה׳ עכובא רב אשי אמר [1]כי כן צויתי עכובא [5]ת״ר [2]כי כן צויתי [3]כאשר צויתי [4]כאשר צוה ה׳ כי כן צויתי באנינות יאכלוה כאשר צויתי בשעת מעשה אמר להם כאשר צוה ה׳ ולא מאלי אני אומר א״ר יוסי בר חנינא מכנסים אין כתובין בפרשה כשהוא אומר [5]וזה הדבר אשר תעשה להם לקדש אתם לכהן להביא המכנסים [6]ועשירית האיפה בשלמא מכנסים כתיבי בענינא דבגדים אלא עשירית האיפה מנא לן אתיא זה זה [6]מוזה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו לה׳ עשירית האיפה א״ר יוחנן משום ר״ש בן יוחאי מניין שאף מקרא פרשה מעכב ת״ל [7]ויאמר משה אל העדה זה הדבר אשר צוה ה׳ אפילו דיבור מעכב כיצד הלבישן כיצד הלבישן מאי דהוה הוה אלא כיצד מלבישן לעתיד לבוא לעתיד לבוא נמי לכשיבואו אהרן ובניו ומשה [6] עמהם אלא כיצד הלבישן למיסבר קראי פליגי בה בני ר׳ חייא ורבי יוחנן חד אמר אהרן [3]ואח״כ בניו וחד אמר אהרן ובניו בבת אחת אמר אביי בכתונת ומצנפת כולי עלמא לא פליגי דאהרן ואח״כ בניו דבין בצוואה ובין בעשיה אהרן קדים כי פליגי באבנט מאן דאמר אהרן ואחר כך בניו דכתיב [8]ויחגור אותו באבנט והדר כתיב [9]ויחגור אותם אבנט ומאן דאמר אהרן ובניו בבת אחת דכתיב [10]וחגרת אותם [3] ולמאן דאמר אהרן ובניו בבת אחת הכתיב ויחגור אותו באבנט והדר כתיב ויחגור אותם אבנט אמר

מילתא דכתיבא בהאי ענינא. בפרשת המלואים זזה הדבר אשר תעשה וגו׳ לא כתיב שיתן אל המזבח אוריס ותומים כשהלביש אבל בפרשת לו את אהרן שנאמרה שם שעיית המלואים כתיב [3] ויתן עליו את החשן ויתן אל החשן את האורים ואת התומים. וא״ת אף בוותתה תלוה נאמר ונתת אל חשן המשפט את האורים ואת התומים אין זו מפרשת המלואים אלא עשיית הבגדים ובהשוה עניינא לא כתיב ככה לעיכובא: **פתח פתח.** בצוואה כתיב (שמות כט) אל פתח אהל מועד [יתירא] וכן בעשייה. [בצוואה כתיב] תקריב (ד) פתח אהל מועד ואכל אהרן ובניו את בשר האיל ואת הלחם אשר בסל פתח אהל מועד וכן בעשייה [3] ואת כל העדה הקהילו אל פתח אהל מועד בשלו את הבשר פתח אהל מועד: **ורב משרשיא אמר.** בפרשת עשייתן נמי עיכובא כתיבא ומשרתם משמרת ממש משמור ככל הכתוב ולא צריך גזירה שוה: **ס״ר כי כן צויתי וכו׳.** איידי דנקט הכא למידרש כי כן צויתי לעניינא דמלואים דלעיכובא אתא קבעה לה בריישא הכא למדרש כי כן צויתי דשמיני למאי אתא. ולאו היינו הוא קרא דעניינא דמלואים דלו את אהרן אלא דיום השמיני דכתיב במנחה (ויקרא י) קמו את המנחה הנותרת מאשי ה׳ ואכלוה מצות אצל המזבח כי כן צויתי: (ה) **לאשר צויתי.** גבי שעיר חטאת אשר דרש משה והנה שורף כתיב אכל תאכלו אותה (ו) במקום קדוש כאשר צויתי (שם): **לאשר צוה ה׳.** גבי שוק התרומה וחזה התנופה כתיב תאכלו במקום טהור וגו׳ כאשר צוה ה׳ (שם). ולמה לי חד מכל הני כו׳ וכי כל הדברים שנאמרו למשה לומר לישראל חזר ואמר (ז) כי כן צויתי: אוגנין על נדב ואביהוא וקדשים אסורין לאונן מקל וחומר ממעשר הקל דכתיב גבי מעשר (דברים כו) לא אכלתי באוני ממנו והוא אמר להן לאכול המנחה הזוקק לומר כי כן צויתי באינות תאכלוה: **לאשר צויתי בשעת מעשה אמר להם.** כשמלא מה שעשו שהרפו שעיר החטאת והוא שעיר של ר״ח אמר להם הן לא הובא את דמה וגו׳ הלא לא אירע בו פסול היה לכם לאוכלו בקודש כאשר צויתי אתכם במנחה שאמרתי לכם בה שמפי הקב״ה נצטויתי: **לאשר צוה ה׳ ולא מאלי אני אומר.** היו סומכין ע״פ הדיבור ואכלו אותו אונין ולא תעשו כאשר עשיתם בחטאת. ומשה טעה בדבר שלא נאמר לו אלא במנחה ובזזה ושוק ושעיר שמיני ובשעיר נחשון שהיו קדשי שעה אבל שעיר ר״ח שהוא קדשי דורות לא הותר לאונן ושלשה שעירים קרבו בו ביום ולא נשרף אלא של ר״ח בלבד שנאמר (ויקרא י) ואותה נתן לכם לשאת את עון העדה זהו של ר״ח הבא על טומאת מקדש וקדשיו כמו ששנינו במסכת שבועות (דף ט:): **אינן לאונין בפרשה.** בלבישת הבגדים לא בצוואה ולא בעשייה: **כשהוא אומר וזה הדבר אשר תעשה להם.** וי״ו מוסיף על ענין ראשון המדבר בצוואת עשיית הבגדים ושם כתיב ועשה להם מכנסי בד: **ועשירית האיפה.** שהכהנים צריכים להביא ביום חיובוכם ואפילו ההדיוט כדאמרינן במנחות (דף נא:): **בשלמא מכנסים דכתיבי בענייניה דבגדים.** דלעיל מיניה דהכיא פרשתא איכא לרבוייהו מוי״ו מוסיף על ענין ראשון: **זה קרבן אהרן ובניו.** בעשירית האיפה כתיב שההדיוט מביא ביום חיובו והכן גדול בכל יום: **מקרא** (ו). פרשת המלואים שנצטוה בוותתה תלוה אמר להם לציבור בעשרים ושלשה באדר כשהתחילו המלואים והקהיל את פתח אהל מועד שנאמר ותקהל העדה וגו׳ ואמר משה אל העדה זה הדבר אשר צוה ה׳ לעשות ומקרא״ות הללו בעשיית המלואים בנו את אהרן: **ילד הלבשן.** סדר בגדים לאב ולבנים זה אחר זה: **מאי דהוה הוה.** ומה צריך לנו לשאול: (ח) **למסבר קראי.** דלא נירמו אהדדי דבצוואה כתיב (שמות כט) וחגרת אותם אבנט אהרן ובניו משמע חגירתם של אב ובנים בסדר אחד ולא הפסיק לבישת בגד אחר בינתיים ובעשייה כתיב באהרן (ויקרא ח) ויחגור אותו באבנט בסדר לבישת בגדים וגמר והלבישו כל המלבושין ואח״כ הקריב בניו והלבישם [ולא] חגר אהרן ובניו בבת אחת: אביי מפרש לה למילתייהו בכתונת ומצנפת (ט) להכי נקט כתונת ומצנפת ששוין בגדול ובהדיוט ומכנסים לא הוצרך לומר שהרי הן קודמין לכל כדאמרינן לקמן (י) מניין שלא יהא דבר קודם למכנסים כו׳: **כולי עלמא לא פליגי דאהרן ואח״כ בניו.** לאהרן הלבשם תחילה כל שאר בגדיו חוץ מאבנט ואחר כך התחיל להלבישם את בניו: **דבין בצוואה בין בעשייה.** כך כתיב: **כי פליגי באבנט.** שבצוואה נאמר חגירתם באחת וחגרת אותם אבנט אהרן ובניו ולא נאמרה חגירה באהרן בסדר לבישת בגדים ובעשייה נאמרה חגירתו בסדר שאר בגדיו וחגירת בניו לעצמן בסדר בגדיהם: **מאן דאמר אהרן ובניו בבת אחת.** אזל בתר צוואה. ולקמיה [יא.] מפרש בבת אחת מי משכחת לה: אמר

עין משפט נר מצוה

ח א מיי׳ פ״ה מהלכות כלי המקדש הלכה טז:

תורה אור השלם

1. וּפִתַח אֹהֶל מוֹעֵד תֵּשְׁבוּ יוֹמָם וָלַיְלָה שִׁבְעַת יָמִים וּשְׁמַרְתֶּם אֶת מִשְׁמֶרֶת יְיָ וְלֹא תָמוּתוּ כִּי כֵן צִוִּיתִי: ויקרא ח לה
2. וְאֲכַלְתֶּם אֹתָה בְּמָקוֹם קָדֹשׁ חָצֵר אֹהֶל מוֹעֵד תֹּאכֵלוּ אֹתָהּ בְּקֹדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי: ויקרא ו ט
3. הֵן לֹא הוּבָא אֶת דָּמָהּ אֶל הַקֹּדֶשׁ פְּנִימָה אָכוֹל תֹּאכְלוּ אֹתָהּ בַּקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי: ויקרא ו יח
4. שׁוֹק הַתְּרוּמָה וְחֲזֵה הַתְּנוּפָה עַל אִשֵּׁי הַחֲלָבִים יָבִיאוּ לְהָנִיף תְּנוּפָה לִפְנֵי יְיָ וְהָיָה לְךָ וּלְבָנֶיךָ אִתְּךָ לְחֹק עוֹלָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְיָ: ויקרא י טו
5. זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְקַדֵּשׁ אֹתָם לְכַהֵן לִי לְקַח פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר וְאֵילִם שְׁנַיִם תְּמִימִם: שמות כט א
6. זֶה קָרְבַּן אַהֲרֹן וּבָנָיו אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ לַיְיָ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ עֲשִׂירִת הָאֵפָה סֹלֶת מִנְחָה תָּמִיד מֶחֱצָיתָהּ בַּבֹּקֶר וּמֶחֱצִיתָהּ בָּעָרֶב: ויקרא ו יג
7. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעֵדָה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ לַעֲשׂוֹת: ויקרא ח ה
8. וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת הַכֻּתֹּנֶת וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ בָּאַבְנֵט וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ אֶת הַמְּעִיל וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת הָאֵפֹד וַיַּחְגֹּר עָלָיו אֶת הָאֵפֹד וַיֶּאְפֹּד לוֹ בוֹ: ויקרא ח ז
9. וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת בְּנֵי אַהֲרֹן וַיַּלְבִּשֵׁם כֻּתֳּנֹת וַיַּחְגֹּר אֹתָם אַבְנֵט וַיַּחְבֹּשׁ לָהֶם מִגְבָּעוֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אֶת מֹשֶׁה: ויקרא ח יג
10. וְחָגַרְתָּ אֹתָם אַבְנֵט אַהֲרֹן וּבָנָיו וְחָבַשְׁתָּ לָהֶם מִגְבָּעֹת וְהָיְתָה לָהֶם כְּהֻנָּה לְחֻקַּת עוֹלָם וּמִלֵּאתָ יַד אַהֲרֹן וְיַד בָּנָיו: שמות כט ט

רבינו חננאל

מילתא דלא כתיבא בהאי ענינא מנלן. פי׳, פרישת שבעה דלא כתיבא הכא בפרשת צואת המלואים.

תוס׳ ישנים

ולא מלבי אני אומר. שמהיו קבורים שנעשיתי כמו בשעיר דר״ח, אע״פ שהוא כתוב ומשאר. אין מוקדש ומשאר.

מסורת הש״ס

(ה) גמ׳ ובכיו ומנסה רבינו יבא עמהם ויאמר אלא כילר: (ב) שם וחגרת אותם אבנט אהרן ובניו ומ״ר: (ג) רש״י ד״ה דלא כו׳. כתיב **וישם** עליו: (ד) שם ד״ה פתח כו׳. תקריב אל פתח: (ה) שם ד״ה כאשר צויתי הד״ל עם ד״ה כאשר לוה ה׳: (ו) שם כי כן צויתי הס״ד ואמ״כ מ״ה באנינות יאכלוה שהן אונגין על נדב: (ז) שם מקבלא פרשה. פרשת מילואים וכו׳ אמר להם. נ״ב פי׳ כסדר העשייה אמר לעולן: (ח) שם ד״ה למיסבר הד״ל עם ד״ה אביי: (ט) שם ד״ה אביי. ומצנפת וכו׳ לרבי נקט:

מוסף רש״י

כי כן צויתי. במנחת שמיני כתיב קחו את המנחה וגו׳ (זבחים קא.). **באנינות.** לנדב ואביהוא (שם). **כאשר צויתי.** בחטאת דרשם חדש שנשרפה כתיב הן לא הובא את דמה וגו׳ (שם). **בשעת מעשה.** כשאירע להם אינוסם, אמר להם. שלא יענגו מאכילת קדשים היום, שאמש מפי הגבורה אסולק אינוסו היום בקדשים משאר ימים וכשאלה שנשרפה אמר להם אכול תאכלו אותה, היה לכם לאוכלה כאשר צויתי אתכם בשעת מעשה (שם). **כאשר צוה ה׳.** בשלמת חזה ושוק של שלמי צבור שקרבו בו ביום נאמר (שם). **ולא מאלי אני אומר לכם.** לאוכלה באנינות (שם).

מוסף תוספות

א. והיו על אהרן ועל בניו בבואם וכו׳ ולא ישאו עון ומתו [שמות כח מוס]. מיהוי הכ״ן סנהדרין פג: ב. קרא דוחגרת וכו׳, דדרשינן מינה דאין בגדיהם עליהם אין כהונתן עליהם וכו׳, צריך לחילול עבודה, דמקרי זר. תוס׳ זבחים י: ד״ה אין. ג. פירוש איש הר הבית הממונה ובודק, פול כמו אין פולין דפ״ק דשבת [יב.], ואי ליכא מיתה לא היו פרחי כהונה פוצעין את מוחו, כדמוכח [סנהדרין פב:] דאמרינן מי איכא מידי דרחמנא פטריה ואנן קטלינן ליה. ר״ש כלים פ״א מ״ט.

(ה) [זבחים קא.], ב) [עי׳ מיי׳ פ״י מהלכות כלי המקדש הלכה ח], ג) [ויקרא ח], ד) ל״ל בקדש, ה) [דף כג:], ו) כ״מ, ז) [עי׳ תוס׳ סנהדרין פג. ד״ה ולא מאלו], ח) [עיין תוס׳ סנהדרין טו: ד״ה שור ותוס׳ חגיגה ו: ד״ה מאי נ״מ],

שבעת ימים פרק ראשון יומא ו.

אמר לך ההוא אבנטו של כהן גדול לא זהו אבנטו כו'. כלומר לעולם קרא דלוותה דווקא בבת אחת ובעשייה דפלגיניהו ללמדנו בא שאין האבנטים שוין שנאמר במעשה האבנטו של כהן גדול (שמות לט) ואת האבנט שש משזר תכלת וארגמן למדנו שהוא של כלאים דשש כיתנא ותכלת צמרא ואבנטן הבגים לא פירש הכתוב ממה היו ואשמועינן הכא דאבנטו של כהן גדול לא זהו אבנטו של כהן הדיוט שזה של כלאים וזה של צוף: **זהו אבנטו.** כלומר שניהם של כלאים: **ובכת אחת מי משכחת לה.** שיהא משש לבדו חוגר חמשה בני אדם כאחת: **לא צריכא דאקדים.** לא בבת אחת ממש קאמר אלא זה אחר זה אבל בסדר אחד היו ולא הפסיק בגד אחר בגמיים הלבשים לאהרן כל בגדיו ולא חגר אותו אבנט ואח"כ הלבים את בניו מכנסים כתונת ומצנפת ואח"כ נטל את האבנטים וחגר את אהרן ואח"כ בניו. ולמאן דאמר אהרן ואח"כ בניו כתבו האמוראים בעשייה ויתן עליו את הכתונת ויחגור אותו באבנט וילבש אותו את המעיל ואח"כ ויקרב (ג) את בני אהרן וילבישם כתנות ויחגור אותם באבנט ובני אהרן הכל לאהרן תחילה קודם שהתחיל לבניו: **אי לר' יוחנן בדאים ניס.** דיליף ממלואים אי לרשב"ל כדאים ניס דיליף מסיני: **מביתו למה פירש.** מאשתו למה פירש תבא אשתו עמו שש שהרי על כרחך לשכת פרהדרין לא היתה קדושה שאין יושבה בעזרה אלא למלכי בית דוד וכ"ש שכינה: הכי גרסינן **תניא רבי יהודה בן בתירה אומר שמא תמלא אשתו וכו':** **ברשיעי עסקינן.** שיבא על פפק נדה: **אלא שמא יבוא על אשתו ואח"כ תמלא פפק נדה.** שתמצא דם על הסדין שקנחה בו ואין ידוע אם בשעת ביאה היה בה דם זה או לאחר ביאה ובועל נדה טמא שבעת ימים ויהא אסור לבא במקדש ביום הכפורים: **כמאן דרבי עקיבא דאמר הרואה דם מטמאה אם בועלה.** למפרע כל מעת לעת כשם שבגזרו שמטמאה טהרות מעת לעת למפרע. ופלוגתייהו במסכת נדה בפרק כל היד (דף יד.) והכי תנן דרך בעות ישראל ומשמשות בשני עדים אחד לו ואחד לה נמצא על שלו טמאין שניהן כל שבעה דולמי היה דם בשעת ביאה שאין דרך האיש לגאת ממנו דם נמצא על שלה אותיום והוא לשון מיד בלשון יוני שקנחה בפרישת יציאת האשה מיד טמאים ודאי נמצא (ד) לאחר זמן כלומר שהרמיקה בדיקה טמאים מספק ואיזהו אחר זמן כדי שתרד מן המטה ותדיח את פניה של מטה ואח"כ מטמאה מעת לעת ואינה מטמאה את בועלה וכי פירושה ואם יותר מכאן שהתה לבדוק ואח"כ בדקה ומצאה הרי היא כשאר נשים לטמא למפרע טהרות של מעת לעת ואינה מטמאה את בועלה שלא גזרו טומאת מעת לעת לענין טומאת בועלה ר"ע אומר אף מטמאה בועלה. **אלא באחר אחר.** ששהתה יותר מאחר זמן שהזמן אותיום ואחר זמן לאחר אותיום בתוך כדי שתרד ותדיח כדקתני איזהו אחר זמן והתם קתני טמאים מספק ולא פליגי עם ר"ע ובאחר אחר זמן פליגי כדקתני ואח"כ מטמאה את בועלה **א)** מעת לעת אבל בחד אחר בתוך אחר זמן דהיינו בתוך כדי שתרד מודו: **ש"מ.** מדקתני מפרישין שבעת ימים ואוקימנא טעמא משום חשש טומאת נדה: **בועל נדה אינו נגדה.** שאסורה לטבול בשביעי עד הלילה אלא טובל בשביעי ביום הלכך לא בעי פריסה אלא בשבעת ימים ואם בא על ספק נדה ביום הפריסה מוטב מקצת היום ככולו כנדה וטובל ערב יום כ"כ שהוא שביעי ביום ומעריב שמשו ונכנס במקדש ביום"כ: **דאי ס"ד בועל נדה כנדה אימא נטבל.** זה אם בא על נדה ביום פריסתו. בגלילה דיום"כ למחר היכי עביד עבודה: **סמוך לשקיעת החמה.** שמונה ימים לפני יום"כ והאי דקרי ליה שבעה דמשום הכא פורתא לא חשיב ליה וטבילו אור של ערב יום"כ ועביד למחר של ערב יום"כ הערב שמשו: **כל חייבי טבילות טבילתן ביום.** לטבול בשביעי עד הלילה אלא טובל בשביעי ביום ומעריב שמשו ואם בא על ספק נדה ביום הפריסה מוטב מקצת שבעת ימים תהא נגדתה כל שבעה ויולדת כימי נדת דוותה תטמא (שם יג): **בעל קרי כמגע שרץ.** לטבול ביום טומאתו כדאמרינן בפרק אלו דברים בפסחים (דף סז:) **ובועל נדה כטמא מת לטבול ביום שביעי אלמא טובל ביום:** **לא לטומאתן.** בעל קרי כמגע שרץ ולטומאת ערב ולאשון לטומאה בועל נדה טומאת שבעה ואב הטומאה כטמא מת: **האי טומאת שבעה כהיב ביה.** ותהי נדתה עליו וטמא שבעת ימים (שם טו): שמטמא

אמר לך ההוא אבנטו של כהן גדול לא זה הוא אבנטו של כהן הדיוט ולמאן דאמר אהרן ואח"כ בניו והכתיב וחגרת אותם אבנט (ה) אמר לך ההוא קמ"ל אבנטו של כהן גדול זהו ו)אבנטו של כהן הדיוט ויחגור אותו (ז) אבנט ויחגור אותם למה לי שמע מינה אהרן ואח"כ בניו ובבת אחת מי משכחת לה לא צריכא דאקדים: מפרישין כהן גדול וכו': למה מפרישין למה מפרישין בדקאמרי' אי לר' יוחנן בדאית ליה אי לריש לקיש בדאית ליה הכי קאמר מביתו למה פירש תניא ז)ר' יהודה בן בתירה אומר שמא תמצא אשתו בספק נדה ויבא עליה ז)אטו ברשיעי עסקינן אאלא שמא יבא על אשתו ותמצא ז)ספק נדה אמרוה רבנן קמיה דרב חסדא כמאן כרבי עקיבא דאמר ח)נדה מטמאה את בועלה דאי רבנן הא אמרי ט)אין נדה מטמאה את בועלה אמר להו רב חסדא אפילו תימרו רבנן ע"כ לא פליגי רבנן עליה דר"ע אלא באחר אחר אבל בחד אחר מודו ליה אמר ר' זירא שמע מינה בועל נדה אינו כנדה וטובל ביום דאי אמרת בועל נדה כנדה אימת טביל בליליא למחר היכי עביד עבודה והא בעי הערב השמש אלא לאו שמע מינה בועל נדה אינו כנדה רב שימי מנהרדעא אמר אפי' תימא בועל נדה כנדה דמפרשינן ליה שעה אחת סמוך לשקיעת החמה מיתיבי ט)כל חייבי ז)טבילות טבילתן ביום נדה ויולדת טבילתן בלילה נדה אין בועל נדה לא נדה וכל דאתי מרבוייא מיתיבי ט)בעל קרי כמגע שרץ בועל נדה כטמא מת מאי לאו לטבילה לא לטומאתן טומאתן בהדיא כתיב בהו האי טומאת שבעה כתיב ביה והאי טומאת שבעה כתיב ביה אלא

דייק מדכתיב אותו הכתיב נמי אותם ומאותם יימא שהאבנטי' שוין וא"כ קרא לא כמר דייקי ולא כמר דייקי וי"ל סברא הוא לאוקמא קרא דואת האבנט תעשה שש משזר וגו' אכהן גדול דווקא כיון דשאר בגדיו היו נמי דכלאים אפוד ח)(ומעיל) אבל הדיוט דכל שאר בגדיו דצוף יימא נמי אבנטו דצוף ואשכחן נמי כי אתי גוונא כהן גדול ביום הכפורים לפי שהיו שאר בגדיו דצוף היה נמי אבנטו דצוף וה"ר מנחם מיואמי זל"ל פירש דנפקא ליה מג"ש דרווקם רוקם דכתיב בואתה תצוה ט) ואת האבנט תעשה מעשה רוקם ובכהן גדול מיירי מדכתיב ולבני אהרן תעשה כתנות ועשית להם אבנטים ומגבעות אם כן קמא דכהן גדול ובפרשת פקודי כתיב בשעת עשייה ואת האבנט שש משזר תכלת וארגמן ותולעת שני מעשה רוקם וילפינן בגזירה שוה דכמו דאותו רוקם כלאים הוה כך ואבנט תעשה מעשה רוקם שכתב בכ"ג כלאים הוה אבל באבנטו של כהן הדיוט לא כתב רוקם ונמצא דקאמר דאבנטו של כהן הדיוט דכל שאר בגדיו דצוף:

מביתו למה פירש. פי' רש"י תבא אשתו עמו שש שהרי על כרחך לשכת פרהדרין לא היתה קדושה ט)שאין יושבה בעזרה כ"ש שכינה וקשיא לן דהכי הלא קדישא בקדושת עזרה מ"מ כהר הבית היתה דאמרי' בפרק פרת חטאת (זבחים דף קטו:) הכל הר הבית מחנה לויה הוא ובעל קרי אינו רשאי ליכנס במחנה לויה דאמר בפסחים פרק אלו דברים (דף סז:) זב וכל זב לרבות בעל קרי אלא יש לפרש מביתו למה פירש הוה לן למימר שיפרישוהו ממחילה אחת בהר הבית דאמרי' פרק בילד לוקין (שם דף פו.) דמחילות לא נתקדשו ב) סיפא

ל) [לקמן יב. סט. חולין קלח. תמיד מ:; ע"ש], ג) [לעיל ג: תוספתא' רפ"ק], ג) [ירמות לג: מחוכות קה. קידושין לג. גיטין ל:], ד) [ע' תוס' נדה טו. סד"ה אמר רב כו'], ה) [נדה יד.], ו) לקמן פח. ע"ש בפסחים ס: שבת קכח., ז) בפסחים סז: [זבים פ"ה מי"ג], ח) [נ"ל וחוסן], ט) [נ"ל ואבנטן],

גליון הש"ם

תוס' ד"ה מביתו וכו' שאין ישיבה בעזרה. עיין לקמן דף ח ע"ב תוס' ד"ה דאי:

הגהות הב"ח

(א) גמ' אבנטו אהרן ובניו אמר לר': (ב) שם ויחגור אותו באבנט כל"ל: (ג) רש"י ד"ה לא צריכא וכו'. ויקרב משה את בני אהרן וכו' אותם אבנט כל"ל: (ד) שם ד"ה כמאן כו' ודלא נמצא על שלה לאחר זמן כלו' שהרמיקה בדיקתה וכו' ומצאת דם הרי:

הגהות מהר"ב רגשבורג

א) בר"ש" ד"ה אלא באמר אמר וכו' ואח"כ מטמאה את בועלה. נ"ב ר"ל משום מגע וכדאיתא בנדה דף ט"ו ע"ב:

מוסף רש"י

אבנטו של כהן גדול. של כל ימות השנה היה של כלאים כדכתיב (שמות לט) ואת האבנט שש משזר של כהן הדיוט. שהדיוט של צוף (לקמן יב.) או: אבנטו של כהן גדול ביום הכפורים שהוא של צוף, לא זהו אבנטו של כהן הדיוט, דשל הדיוט כל השנה של כלאים (לקמן סט. וחולין קלח.). זהו אבנטו של כהן הדיוט. כל ימות השנה, ואין כלאים בבגדי כהן הדיוט (שם ושם).

מוסף תוספות

א. ותכלת וארגמן, דהיינו כלאים. תוס' הרא"ש. ב. ואל יפרוש מאשתו. שם.

תוס' ישנים

[אבנטו של כ"ג לא כו' אבנטו כו'. אלמאבנטו של כהן גדול דשאר ימות השנה קאי דהוי מכלאים. ואי גרסינן זהו אבנטו, קאי אאבנטו דיום"כ. וא"ש מה דאיתו לאלתן אבנטו כ"ג משל הדיוט. ואומר דבינו חזקן דכמו שמניעו אפוד ומעיל שהיו מכלאים, מסברא יש לנו לומר כמו כן אבנטו דכלאים, דכתב בהן [שמות לט, כט] שש משזר תכלת וארגמן. תדע שהרי בבגדי לבן שלו דיום"כ שהיו של בוץ גם האבנטו היה בן, וא"כ הדיוט שלא היו בגדיו מכלאים גם אבנטו לא היה מכלאים. ומאן דאמר ליה שהיה גם של כהן הדיוט מכלאים כוכר דמסתמא כל האבנטים שוין הן. וכבינו חזקן שמע בשם ר' מנחם שהיה אומר דמג"ש דקרא נפקא לן, דבעשייה כתיב [שם] ואת האבנט שש משזר ותכלת וארגמן מעשה רקם, וכאותה כתיב [שם כח, לט] ובשלת הכתונת שש ועשית מצנפת שש ואבנט תעשה מעשה רקם, ויליף רקם רקם מג"ש דשעשיה דמעיל כלאים. וזה הפסוק כתוב אצל

עין משפט נר מצוה

י א מיי' פ"ח מהלכות עבודת יום"כ הלכה ג:

יא ב מיי' (פ"ג מהלכות מעכב ומועב הל' ח) [פ"ה מהל' מועב שגגות הל"ין]:

ג רב אלפס שבועות פ"ב דף ולב.]:

תוס' ישנים (המשך)

בגדי כהונה דכהן גדול, מ"ל של כהן גדול הוא. ובגוותא כתב [שם פסוק מן] ולבני אהרן תעשה כתנת ועשית להם אבנטים ורקם לין כתיב שם, ולכך לא היה מכלאים. אבל למאן דאמר שהאבנטים שוין הם, מימא מגא ליה. מ"ר]. מביתו למה פירש. פי' הריב"ן בשם רבינו שלמה מביתו למה פירש, יקר לביתו אחר תמיד של בין הערבים ושמש מעמו ויטבול שעה אחת קודם שקיעת החמה ויעריב שמשו ויטול בלשכה, דהא [הכי] נמי אהרן לן בחמתה לויה שעה אחת שהיה המשכן מפורק כמו שאתפרש. וכן משמע בירושלמי [פ"ח ה"ח] דקאמר דאיתערך דבן בחיבה ודר' יוחנן, דאי מדרבי יוחנן הוה אמינא שיכול לאתת שעה אחת ולשמש ביומו. אבל בקונטרס פירש מביתו למה פירש, שהרי ע"כ לשכת פרהדרין לא היתה קדושה שאין יושבה בעזרה אלא למלכי בית דוד וכ"ש שכינה. וקשה דהא קאי"ל בפסחים פרק אלו דברים (סז, א) ובתמיד (כ:, ב) שבעל קרי משמתא חוץ לשתי מחנות. אלא מפרש רבינו חזקן מביתו למה פירש [פסיה] פרישתו למקום שבעל קרי מותר ליכנס, ואע"ג דכמולאים כתיב [ויקרא ח, לה] ופתח אהל מועד תשבו, ומדקאמר תשבו ע"כ מחנה לויה היה וא"כ פירש מאשתו, וי"ל דשאני אהרן שהיה צריך לקבל הוצאת דמים כל שבעת ימי המילואים, ואע"ג דבמתני' נמי תנן [נהלן יד, א] שהיה עובד כל שבעת הימים, מ"מ אין זה כי אם מדרבנן. וא"ת ומאי קאמר מביתו למה פירש, והלא יש לו להיות תדיר במחנה לויה כמו אהרן ובניו שהיו יושבין תמיד פתח אהל מועד אי הא דתניא בברייתא דמלאכת המשכן כל שבעת ימי המילואים היה משה מעמיד המשכן ומפרקו הוי פירושו היה מפרקו ומעמידו מיד, אבל אם נפרש מעמידו בערב ומפרקו בבקר ויומם ולילה דכתיבי בקצת לאו דוקא מחנה לויה אלא מקום מחנה לויה, ואם כן ה"נ היו יכולין לפרישן במחנה שיראל כמו שבעלה קדושת המשכן כהיה מפורק כדאמרינן בתענית [כא, ב] וגלגלו הפרוכת היו זבים ומצורעים נכנסים שם. ופירוש ראשון נכון. אבל בחד אחר מודו ליה. דהפילו בחד אחר מודו ליה, דהא אף אי לא הוו מודו ליה הוי מלי למינקט נמנא על שלו אי לא על שלה אותיום. אי נמי מיישבו לפפק נדה, אבל ודאי נדה כגון על שלו אי לא על שלה אותיום לא מיישבו ולא הייבו אפרישן ולא הייבו בשביל קן. מ"כ. **אימת מביל ליה בלילה למחר היאך עביד עבודה.** ויש דתנן [לקמן יד, א] כל שבעת הימים זורק את הדם, היינו אם הוא טהור ביום הראשון, אבל אם שימא מטמא בלילה שלפניו צריך להעריב שמשו. **בעל קרי כמגע שרץ.** בפסחים פרק אלו דברים (סז, ב) מפרש.

סיפא איצטריך ליה אלא שחמור ממנו בו'. בפרק אלו דברים (דף סח.) פריך מהכא אילימא לטומאתם המי טומאת ז' כתיב ביה והאי טומאת ז' כתיב ביה אלא לאו למחנותם א ומדסיפא למחנותם ריבא נמי למחנותם מידי איריא הא כדאיתא והא כדאיתא ב וגמגמו אם המוס' אמאי משני בדוחק ומוקי ריבא וסיפא בתרי טעמי ליתני כי הכא לעולם לטומאתן וסיפא איצטריך ליה וגרסה לי לתרץ דההיא שיעוא דהתם ניחא ליה לתרץ טפי דהיא גופא איצטריך ליה מלומר דסיפא איצטריך ליה ותנא ריבא משום שאינה צריכה משום סיפא והכא לא מצי לשנויי כי התם דמסיפא גופה פריך ואיצטריך לשנויי שיעוא דחיקא אי נמי נ"ל דהתם נמי לא מצי לשנויי כי הכא דהא מסקינן הכא דבועל נדה כטומת מת לטבילתו וטובל ביום ורב שימי מנהרדעא סבירא ליה דבועל נדה כנדה לטבול בלילה ומעיקרא פריך ליה מבריתא בועל נדה כטומת מת מאי לאו לטבילתו לא לטומאתו וסיפא איצטריך ליה והדר איתותב מבריתא דתניא בהדיא בועל נדה וטומת מת לטבילתם ביום ולהכי לא הוה מצי לשנויי התם לטומאתו דהא על כרחך בועל נדה כטומת מת נמי לטבילתו כדמסקינן הכא והשתא מאי טעמא הוי כטומת מת לטבילתו אלא ש"מ דכנדה הוי לכל מאי דכתיב בהדיא אבל למאי דלא רציתו קרא יש לנו לדמותו לטומת מת מסברא משום דהוי טומאת מגע כמותו וא"כ ה"ה למחנותם ואע"ג דמעיקרא כי אמר למאי אי לטומאה לא הוה קשה ליה אלא שחמור ממנו בו'. פירש"י ליה לטומאתו וסיפא איצטריך ליה אכתי הוה פריך ליה והא על כרחך בועל נדה כטומת מת לטבילתו כדמסקינן הכא וכיון דדמי לטבילה דמי נמי לטומאתו כדפי': **אלא** שחמור ממנו בועל נדה כו'. תימה לי דטומת מת נמי חמור מבועל נדה שטעון הזאה ג' וז' ומטומת כלי מתכות לעשותם אב הטומאה כיולא בו כדתנן בריש מסכת אהלות ג' טמאין במת כלים במת ואדם בכלים טמאים טומאת ז' וכו' ושמא בסיפא דבריתא חביב נמי להני חומרי דטומת מת מבועל נדה: **שמטמא** משכב ומושב בטומאה קלה. כאן מזר בו רש"י ממה שפירש בפרק אלו דברים בפסחים (דף סז:) אהא דקאמר התם אלדבה זב חמור ממלורע שכן עושה משכב ומושב וכו' משמע דמלורע אינו עושה משכב ומושב והקשה מדאמר בתורת כהנים וגילה את כל שערו פרט לבית הספרים ולין הוא נאמר תגלחת בימי ספרו ונאמר תגלחת בימי גמרו מה תגלחת האמורה בימי ספרו פרט לבית הספרים אף תגלחת האמורה בימי גמרו פרט לבית הספרים ומקשה אם הקל בימי ספרו שאין מטמא משכב ומושב ואין מטמא בביאה נקל בימי גמרו שמטמא משכב ומושב כו' ותירץ רש"י וגם ר"ת דהיא דאלו דברים דמשמע דזב עושה משכב ומושב ולא מלורע היינו לטמא אדם ובגדים והיא דמ"כ מיירי לטומאה קלה לטמא אוכלין ומשקין דאתי בק"ו כדאיתא בריש פרק דם הנדה (נדה דף נד:) ומה זב שאין מטמא בביאה ג עושה משכב ומושב אבן המוגעת ומלורע שמטמאים בביאה אינו דין שיעשו משכב ומושב וממיעוטא דהזב ולא אבן המוגעת ממעט התם מטומאה חמורה והכי נמי נמעט מלורע גופיה מהכהו קרא מטומאה חמורה וכאן פרש"י שעושה משכב ומושב לטמא אוכלין ומשקין ולא כשאר משכב ומושב שעושה לטמא אדם וכלים כגון הזב והמלורע וכו' ‡ וה"ר משה מפונטייז"א פי' כמו שפרש"י בכאן והיא דאלו דברים מוקי לה במלורע בימי ספרו וכדמשמע בת"כ שאין עושה משכב ומושב ועוד האריכו בו התוס' באלו דברים (דף סז:) וכאן לא שייך ולי הוקשה על מה שפי' התוס' דמלורע ואבן המוגעת אתו בק"ו מזב לטומאה קלה והיכי אתו האיכא למיפרך מה לזב שעושה משכב ומושב לטומאה חמורה תאמר בהני ומיהו הא לא קשה דאיכא למימר בועל נדה יוכיח מיהו אכתי איכא למיפרך מה להלך השוה שבהן שמטמא כלי חרס בהיסט ד דאף בועל נדה מטמא כלי חרס בהיסט כמו שהוכיח שם ר"י מדאמר פרק בנות כותים (נדה דף לג.) מה היא מטומאה כלי חרס אף הוא מטמא כלי חרס ומדלנקט כלי חרס שאין מטמא מגבו ש"מ בהיסט קאמר אלא נ"ל דטומאה חמורה נמעטה מהזב וטומאה קלה מטמא בהיקשא דוהזב את זובו לזכר ולנקבה ודרשינן בפרק בנות כותים (שם דף לד:) לזכר לרבות מלורע למעייניותיו וכו' ואיתקש מלורע לזב גמור ומן הדין הוה לן למימר דאיתקש לזב אפילו לטומאה חמורה אלא דאתא מיעוטא דהזב ומעטיה ווקי מיעוטא לטומאה חמורה והיקשא לטומאה קלה: **אמר** רב תחליפא משמיה דרבא זאת אומרת טומאה דחויה היא בציבור. תימה דבזבחים ר"פ כל הפסולים (דף לג.) קאמר מכלל דתרוייהו סבירא להו פי' אביי ורבא טומאה דחויה היא בציבור ותירץ ר"י דהא דקאמר רבא הכא טומאה היתר היא זאת אומרת הוא ולא לא ס"ל דס"ל ב (כרב) דאמר בסמוך טומאה דחויה היא ול"ל דאין אנו צריכין לומר דלא ס"ל כתסם מתניתין אלא היא דהתם לענין פסח איירי דקאי אמאי דקאמר עולא ביאה במקלת שמה ביאה ופריך ליה ממלורע שאל שמיני שלו לחיות בערב הפסח ה ורבא קרי אע"פ שאין טבול יום אחר ו נכנס ז זה נכנס מוטב יבא עשה ח שיש בו כרת ולא יבא עשה ט שאין בו כרת ולא אמרת ביאה במקלת שמה ביאה אידי ואידי עשה שיש בו כרת הוא י ל"ל מטונך הואיל והותר לגרעתו יא הותר לקריו אמר רב יוסף ש"מ יב דקסבר עולא רובן זכין יג ונעשו טומאי מתים הואיל והותרו לטומאתן יד הותרו לזיבתן ל"ל אביי מי דמי טומאה לשאתרא וכו' דילמא הכי קאמר מר רובן טומאי מתים וכו' ואכתי לא דמי מלורע היתירא הוא טומאה דחויה היא להא אידחאי להא לא אידחאי ל"ל רבא אדרבה איפכא מסתברא וכו' וכיון דהתם לענין פסח איירי איכא למימר נהי דפסח כיון דאתי בכינופיא משיב כקרבן ציבור טו ודוחה את השבת ואת הטומאה מ"מ כיון דלאו כל ישראל מייתו חד פסח בשותפות מהדרינן אטהורין אפילו למ"ד טומאה היתר היא בקרבן ציבור גמור הבא בשותפות וכן משמע לקמן בסמוך (דף ז.) דאילו של אהרן אע"ג דזימנא קביעא ליה ודחי את השבת ואת הטומאה כקרבן ציבור מכל מקום כיון דקרבן יחיד הוא מהדרינן אטהורין לכולי עלמא וכ"ש דיחא טפי הא דאלטריך למידק התם מכלל דתרוייהו סבירא להו טומאה דחויה דמאי נפקא מינה בההוא דיוקא אלא משום דרבא סבירא ליה הכא טומאה היתר היא אלטריך למידק התם דאפילו הכי מודה הוא בפסח וש"מ דשיעורא דשניהן הכא ביומא בסמוך אילו של אהרן דאפילו למ"ד היתר הוא בקרבן יחיד כמו אילו של אהרן ופסח אע"ג דזימנא קביע להו ודחו שבת וטומאה מודה הוא דמהדרינן אטהורה: פריס

שמטמא משכב ומושב. אפילו עשר מלעות זו על גב זו וטומא מת אינו מטמא אלא מגעו: **לטמא אוכלין ומשקין.** ולא לטמא אדם וכלים כשאר כל עושה משכב ומושב כגון זב וזבה ונדה ומלורע שטומאתן חב הטומאה לטמא אדם וכלים אבל בועל נדה כתיב ביה (ויקרא טו) כל המשכב אשר ישכב עליו יטמא נתקו הכתוב מטומאה חמורה דמשכב נדה עצמה שמטמא אדם כדכתיב (שם) וכל ג אשר יגע במשכבה וגו' והביאו לטומאה קלה לטמא אוכלין ומשקין דאי לטומאה חמורה ליפתוק קרא מיניה ואנא ידענא דמשכבו טמא כמשכב נדה דהא כתיב ותהי נדתה עליו (שם): **ועד שאתה מפרישו מטומאה ביום.** ושאר כל אדם נכנסין ויוצאין אלו הפרישו מטומאת מת ולא יהיו כל אדם נכנסין ויוצאין אצלו שמא ימות מת עליו: **הוחרה היא בציבור.** כדכתיב אים נדתה ואין ציבור נדחין וביום הכפורים כולה קרבן ציבור ואף קרבן שלו דוחה את הטומאה שהרי זמנו קבוע וקרבנו תלוי בו: **דחויה היא בציבור.** אף על פי שהקרבן ציבור דוחה אותה בקושי הותרה ולא היתר גמור (ה) וכל מה דמצינו להדורי מהדרינן שיעשה בטהרה: **בההוא ביה אב.** שעובד באותו יום דכולי עלמא טהורין עבדי תמידים בההוא יומא אע"פ שקרבן ציבור הן: דכל

אלא לאו לטבילתן לא לעולם לטומאתן סיפא איצטריכא ליה אלא שחמור ממנו בועל נדה שמטמא משכב ומושב בטומאה קלה לטמא אוכלין ומשקין ת"ש ו דתני רבי חייא הזב והזבה והמצורע והמצורעת ובועל נדה וטמא מת טבילתן ביום נדה ויולדת טבילתן בלילה תיובתא ועד שאתה מפרישו מטומאת ביתו הפרישהו מטומאת המת אמר רב תחליפא אבוה דרב הונא (בר תחליפא) משמיה דרבא זאת אומרת טומאת המת הותרה היא בציבור רבינא אמר אפילו תימא טומאת המת דחויה היא בצבור טומאת המת לא שביחא טומאת ביתו שביחא איתמר טומאת המת רב נחמן אמר הותרה היא בציבור ורב ששת אמר א דחויה היא ז בציבור היכא דאיכא טמאין וטהורין בההוא בית אב כולי עלמא לא פליגי דטהורין עבדי טמאין לא עבדי כי פליגי לאהדורי ולאתויי טהורין מבית אב אחרינא רב נחמן אמר היתר היא בציבור ולא מהדרינן ורב ששת אמר דחויה היא בציבור ומהדרינן איכא דאמרי אפי' היכא דאיכא טהורין וטמאין בההוא בית אב פליג רב נחמן ואמר עבדי נמי טמאין דכל

ולמחנותם כדפי': **אלא** שחמור ממנו בועל נדה כו'. תימה לי דטומת מת נמי חמור מבועל נדה שטעון הזאה ג' וז' ומטומת כלי מתכות לעשותם אב הטומאה כיולא בו כדתנן בריש מסכת אהלות ג' טמאין במת כלים במת ואדם בכלים טמאים טומאת ז' וכו' ושמא בסיפא דבריתא חביב נמי להני חומרי דטומת מת מבועל נדה: **שמטמא** משכב ומושב בטומאה קלה. כאן מזר בו רש"י ממה שפירש בפרק אלו דברים בפסחים (דף סז:) אהא דקאמר התם אלדבה זב חמור ממלורע שכן עושה משכב ומושב וכו' משמע דמלורע אינו עושה משכב ומושב והקשה מדאמר בתורת כהנים וגילה את כל שערו פרט לבית הספרים ולין הוא נאמר תגלחת בימי ספרו ונאמר תגלחת בימי גמרו מה תגלחת האמורה בימי ספרו פרט לבית הספרים אף תגלחת האמורה בימי גמרו פרט לבית הספרים ומקשה אם הקל בימי ספרו שאין מטמא משכב ומושב ואין מטמא בביאה נקל בימי גמרו שמטמא משכב ומושב כו' ותירץ רש"י וגם ר"ת דהיא דאלו דברים דמשמע דזב עושה משכב ומושב ולא מלורע היינו לטמא אדם ובגדים והיא דמ"כ מיירי לטומאה קלה לטמא אוכלין ומשקין דאתי בק"ו כדאיתא בריש פרק דם הנדה (נדה דף נד:) ומה זב שאין מטמא בביאה ג עושה משכב ומושב אבן המוגעת ומלורע שמטמאים בביאה אינו דין שיעשו משכב ומושב וממיעוטא דהזב ולא אבן המוגעת ממעט התם מטומאה חמורה והכי נמי נמעט מלורע גופיה מהכהו קרא מטומאה חמורה וכאן פרש"י שעושה משכב ומושב לטמא אוכלין ומשקין ולא כשאר משכב ומושב שעושה לטמא אדם וכלים כגון הזב והמלורע וכו' ‡ וה"ר משה מפונטייז"א פי' כמו שפרש"י בכאן והיא דאלו דברים מוקי לה במלורע בימי ספרו וכדמשמע בת"כ שאין עושה משכב ומושב ועוד האריכו בו התוס' באלו דברים (דף סז:) וכאן לא שייך ולי הוקשה על מה שפי' התוס' דמלורע ואבן המוגעת אתו בק"ו מזב לטומאה קלה והיכי אתו האיכא למיפרך מה לזב שעושה משכב ומושב לטומאה חמורה תאמר בהני ומיהו הא לא קשה דאיכא למימר בועל נדה יוכיח מיהו אכתי איכא למיפרך מה להלך השוה שבהן שמטמא כלי חרס בהיסט ד דאף בועל נדה מטמא כלי חרס בהיסט כמו שהוכיח שם ר"י מדאמר פרק בנות כותים (נדה דף לג.) מה היא מטומאה כלי חרס אף הוא מטמא כלי חרס ומדלנקט כלי חרס שאין מטמא מגבו ש"מ בהיסט קאמר אלא נ"ל דטומאה חמורה נמעטה מהזב וטומאה קלה מטמא בהיקשא דוהזב את זובו לזכר ולנקבה ודרשינן בפרק בנות כותים (שם דף לד:) לזכר לרבות מלורע למעייניותיו וכו' ואיתקש מלורע לזב גמור ומן הדין הוה לן למימר דאיתקש לזב אפילו לטומאה חמורה אלא דאתא מיעוטא דהזב ומעטיה ווקי מיעוטא לטומאה חמורה והיקשא לטומאה קלה: **אמר** רב תחליפא משמיה דרבא זאת אומרת טומאה דחויה היא בציבור. תימה דבזבחים ר"פ כל הפסולים (דף לג.) קאמר מכלל דתרוייהו סבירא להו פי' אביי ורבא טומאה דחויה היא בציבור ותירץ ר"י דהא דקאמר רבא הכא טומאה היתר היא זאת אומרת הוא ולא לא ס"ל דס"ל ב (כרב) דאמר בסמוך טומאה דחויה היא ול"ל דאין אנו צריכין לומר דלא ס"ל כתסם מתניתין אלא היא דהתם לענין פסח איירי דקאי אמאי דקאמר עולא ביאה במקלת שמה ביאה ופריך ליה ממלורע שאל שמיני שלו לחיות בערב הפסח ה ורבא קרי אע"פ שאין טבול יום אחר ו נכנס ז זה נכנס מוטב יבא עשה ח שיש בו כרת ולא יבא עשה ט שאין בו כרת ולא אמרת ביאה במקלת שמה ביאה אידי ואידי עשה שיש בו כרת הוא י ל"ל מטונך הואיל והותר לגרעתו יא הותר לקריו אמר רב יוסף ש"מ יב דקסבר עולא רובן זכין יג ונעשו טומאי מתים הואיל והותרו לטומאתן יד הותרו לזיבתן ל"ל אביי מי דמי טומאה לשאתרא וכו' דילמא הכי קאמר מר רובן טומאי מתים וכו' ואכתי לא דמי מלורע היתירא הוא טומאה דחויה היא להא אידחאי להא לא אידחאי ל"ל רבא אדרבה איפכא מסתברא וכו' וכיון דהתם לענין פסח איירי איכא למימר נהי דפסח כיון דאתי בכינופיא משיב כקרבן ציבור טו ודוחה את השבת ואת הטומאה מ"מ כיון דלאו כל ישראל מייתו חד פסח בשותפות מהדרינן אטהורין אפילו למ"ד טומאה היתר היא בקרבן ציבור גמור הבא בשותפות וכן משמע לקמן בסמוך (דף ז.) דאילו של אהרן אע"ג דזימנא קביע ליה ודחי את השבת ואת הטומאה כקרבן ציבור מכל מקום כיון דקרבן יחיד הוא מהדרינן אטהורין לכולי עלמא וכ"ש דיחא טפי הא דאלטריך למידק התם מכלל דתרוייהו סבירא להו טומאה דחויה דמאי נפקא מינה בההוא דיוקא אלא משום דרבא סבירא ליה הכא טומאה היתר היא אלטריך למידק התם דאפילו הכי מודה הוא בפסח וש"מ דשיעורא דשניהן הכא ביומא בסמוך אילו של אהרן דאפילו למ"ד היתר הוא בקרבן יחיד כמו אילו של אהרן ופסח אע"ג דזימנא קביע להו ודחו שבת וטומאה מודה הוא דמהדרינן אטהורה: פריס

כיפורים הוא והוא מכניס ידיו לבהונות. סס ל"ס מעוקר. יב. מדעולא דאמר הואיל ואישתרי להא אישתרי להא. סס ל"ס אמר. יג. [היו] רובן של ציבור בזכין בפסח, ולא נדחית טומאת זיבה אצלן. סס ל"ס רובן. יד. טומאת המת שנדחה אצלן. סס.

עין משפט נר מצוה

יב א מיי' פ"ד מהל' ביאת מקדש הלכה יד טו טח:

תוס' ישנים

[**סיפא איצטריכא ליה.** וכפ' אלו דברים (פסחים סח, ב) מפרש דהייט למחנותם שבעל קרי והוא משמלאן חוץ למחנה שכינה. ואע"ג דבעל קרי משמלא חוץ לשתי מחנות ואינו שוה לטומא אבן בסח, הא כדאיתא והא כדאיתא. ובמעמדן נקט שיעוא אחרינא]. זב וזבה טבילתן ביום. וביום הבביני קאמר, דמקלת היום כמולו. וה"ר נמי איכול לטבול ליל (שביעי) [שמיני] אך שאינו יכול אז להבין קבינומיו בשמיני שלריך להעריב שמש. אבל יש שהיו מפרשין דהא (דתנן) [דתניא] בפ' בתרא דנדה (נב, ב) ושוין בטבילה לילה מזבה שאינה טבילה, בליל שמיני קאמר, ומביאין ראיה מדתניא בספרי [תו"כ מלורע פרק ט] מנין שטובלת מבעוד יום, ת"ל והביאה אותם אל הכהן אל פתח אהל מועד [ויקרא טו, כט], אין אל פתח אהל מועד אלא אל פתח אהל מועד אם לא הבריבה שמשה. ואין זה כלום, דהתם לא קאמר שטובלת מבעוד יום אלא לומר שאינה ריבה להמתין עד הלילה, אבל כל דכן הוא שתטבול אא"כ בליל שמיני, אלא שאז לא מוכל להביא קרבנותיה עד התשיעי. והיאך דנדה מייבי בזבה קטנה, משום דפסיקא ליה לאו פסיקא היא בדאמרינן בפרק ב' דמגילה [כ, ב], וכדאמרינן נמי התם בפרק בתרא דנדה (נב, ב) ושוין בדוחה חוץ אחד עשר וטבלה ומשה שטומאה משכב ומושב וחייבין בקרבן, והייטו טעמא משום דלא הגיע זמנה עד יום ב', ועוד דהא נמי דיקן בפסק זמנו שיעבו רבנן, ואפילו הכי לא טובלות עד הלילה. ריב"ם. **הפרישהו מטומאת מת.** פי' בקונטרס אלא ימות עליו מת כו'. ואין לפרש אלא יגעו בו בני אדם שמא טמא מתים הן, דהא אמרינן לקמן [מ, ב] גבי שזה פרישתו לקדושה ואמרו הכהנים נוגעין בו אי בני מאיר אי בני יוסי, ואיבעו סבירא להו טומאה דחויה היא בצבור, וא"כ אמאי נוגעין בו דלפי זה יש לנו לספק הכהנים בטמאי מתים, דאין נגאה לומר דסובנית דלקמן פליגא אדב תחליפא דהכא. אבל לפירוש הקונטרס ניחא טפי, דלא אמרינן נגיעה אלא שלא יתעכב עמו בתוך הבית למ"ד דחויה היא בציבור. ומיהו קלת תקנה עשו לטומאת מת בהתקנת כהן אחר, ועיקר פרישתו היא משום טומאות קרי וזיבה, וגם משום לטרל דנכרי דלאמרינן לקמן [מז, א] בתכילתן, ואע"ג דלטרל דנכרי מדרבנן.

מסורת הש"ס

ה) לקמן פח. שבת קכא. [פסחים ל:], ג) [לקמן ז: מו: פסחים עז. עט. פ. זבחים לב.], ג) [ל"ל הטוגע], ד) [ל"ל כרב ששת], ה) [לקמן דף נח.],

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה בתר' כו' ולאו היתר גמור הוא וכל כו':

גליון הש"ם

תוס' ד"ה שטמא וכו' והר"ר משה מפונטייזא פי'. עיין בר"ש פ"ח מ"ג דכלים:

מוסף רש"י

הזב והזבה כו'. בריתא זו אגל יוה"כ שנויה בתוספתא דיומא (שבת קבא.). **טבילתן ביום.** משסאיר המזרח ביום שביעי שלהם, וטעמא בפ"ב דמגילה (כ.) מקרא דכיום השביעי, מקלת שביעי שפירה, ואם חל שביעי שלהם ביום"כ טובלין כדרכן לאכול תרומה לערב (שם). **נדה ויולדת טבילתן בלילה.** טובלות כדרכן בגילוי יוה"כ אם חל שביעי שלה בערב יום הכפורים, שאינה יכולה לטבול ביום ז', דכתיב בה תהיה בנדתה, בהויתה תהא כל ז' (שם). **דחויה היא בציבור.** אע"ג דאכשרה רחמנא למיתי בטומאה, לאו היתר גמור הוא, אלא סיכי הלא משתכחי עטורין (פסחים עז.) בקושי הותרה דכל המה דאפשר לאהדורי מטהרה אי אטומאה קלה מהדרינן (שם עט. וכעי"ז לקמן מו:) כלומר בקושי נדחית אלגה דיחוי בעלמא על ידי נשיאות עון, אבלין מלגה, ולא בהיתר גמור (זבחים לג.).

מוסף תוספות

א. שבועל נדה וטמא מת אינם משתלחים אלא ממחנה שכינה. תוס' בס"ש. ב. דבעל קרי משתלח חוץ לשתי מחנות ואינו שוה בזה לטמא שרץ. סס. ג. אדם הנכנס עם הזב בבית אינו טמא. רש"י נדה נד: ד"ה שאינו. ד. אע"ג דאין כלי חרס מקבל טומאה אלא מאוירו בהיסט זב וזבה מיטמא. סס לג. ד"ה וכלי. ה. והיה לו היום ליכנס להר הבית, לחלל שער נקנור שלא נתקדש, להכנים ידיו לבהונות. רש"י זבחים לב: ד"ה שאל. ו. של טומאת קרי. סס ד"ס אע"פ. ז. להר הבית. סס. ח. של פסח. סס ד"ס מוטב. ט. שילוח טמאים מהר הבית. סס ד"ס שיש. י. [ד]טבול יום לגבי עזרה בכרת הוא, והא קא מעייל לעזרה, שהרי אי אפשר להוציא דם האשם לחלל השער דמיפסל ביוצא. סס ד"ס אחי. יא. שגזירת הכתוב היא אצלו שהותרה לו ביאה במקצת, שהרי מחוסר

דכל טומאת מת בציבור שרייה רחמנא. דכתיב [במדבר טן] איש כי יהיה טמא לנפש יעשה פסח ביום הזה לפסח שני ואין לבור נדחין אבל זכין ומצורעין נדות ויולדות שטומאתו יוצא עליו מגופו לא הוצרך וכועל נדה כנדה: **מודינא היכא דאיכא שיריים נאהלינו.** דלעו"ג דקרבן לבור קרב בטומאה אינו נאכל בטומאה כדאמרי' בכילד לוין (פסחים דף עז:) ובמנחת הנקמלת מודינא דמהדרינן לעשות בטהרה שיהיו שיריים נאכלין: **ואם אין (ה) אנא היא.** אנא מנא מזומן לכך: **מאי נאו פריס ואיליס** (ב) **דחג.** שהן קרבן לבור וזמנו קבוע ומנחת נסכים דוחה טומאה וקתני אומר ומביאין אחרת תחתיה אנמא דחוייה היא בלבור: **פר דע"ז.** לבור (ג) עולה היא וטעונה נסכים בשנא לך (ד): **אינו של אהרן.** דיוס הכפורים: **בכבש הבא עם העומר.** דכתיב (ויקרא כג) ועשיתם ביום הניפכם את העומר (ה). והיא מנחת כבשים דקתני נאו במנחת נסכים קאמר דכליל היא אנא במנחת העומר עצמו הבאה עמו והיא נקמלת ושייריה נאכלין: **במזיד לא הורצה.** ואע"פ שהאין מרצה קנסוהו רבנן אנא יהא בשר נאכל אבל בעלים מיהו נתכפרו דלא ניתו חולין לעזרה דהא מדאורייתא חזי ומיהו שמעינן מינה דלאו היתר היא: **על מה הצץ מרצה.** דכתיב ונשא אהרן את עון הקדשים שילו לבעלים: דלון הרי הוא בכולל מזיד אנא גבי חוטא שייך למיתני לון: **בין בשוגג.** ומדבעי לין לרבוי שמע מינה נאו היתר הוא ומה בין יחיד לבור שהיחיד אין טומאת הגוף נדחה אנאו שאין הצץ מרצה על טומאת הגוף ואל בבור נדחית טומאת הגוף אנאנו ונא על ידי לין. מיהו שמעינן מינה מדבעי טומאת בשר ועולין (ה) בבור לין (מרבה) לרבוי שמע מינה טומאת הגוף שנדחית אנאנו בקושי נדחית וכל כמה דמצינן לאהדורי אטהרה מהדרינן. **כי קתני הצץ מרצה אדיחיד קתני.** ובבור אהכשירה קתני שאף אל בבור בשר ונא על ידי לין אנא היתר הוא אנאו: **ואי בעית אימא אנאנו.** נמי קאי ובהגך קרבנות דנא קבע להו זמן שנא נדחית טומאה אנאו קאמר לין מרצה עליהן: ה"ג **אם עון פיגול הרי בבר נאמר נא ירצה ואם עון נותר הרי בבר נאמר נא יחשב.** פירושו אינה עון ירצע בקרבן שיהא הצץ מרצה עליו שיהא בשר אם עון מחשבת חוץ למקומו הקרויה פיגול כדאמרינן בזבחים (דף כח.) שלשי זה חוץ למקומו הרי בבר נאמר בקדושים תהיו פיגול הוא נא ירצה ואוקימנא בחוץ למקומו במסכת זבחים ואם עון מחשבת נותר שחישב בשחיטה על מנת לאוכלו חוץ לזמנו הרי בבר נאמר המקריב אותו נא יחשב הא

דכל טומאת מת בציבור רחמנא שרייה אמר רב ששת מנא אמינא לה [ו]דתניא היה עומד ומקריב מנחת העומר ונטמאת בידו [ז]אומר ומביאין אחרת תחתיה ואם אין שם אלא היא אומרין לו הוי פקח ושתוק קתני מיהת אומר ומביאין אחרת תחתיה אמר רב נחמן [ח]מודינא היכא דאיכא שיריים לאכילה מיתיבי [ט]היה מקריב מנחת פרים ואילים וכבשים ונטמאת בידו אומר ומביאין אחרת תחתיה ואם אין שם אלא היא אומרין לו הוי פקח ושתוק מאי לאו פרים אילים וכבשים דחג אמר לך רב נחמן לא פרים פר ע"ז אף על גב דציבור הוא כיון דלא קביע ליה זמן מהדרינן אילים באילו של אהרן דאע"ג דקביע ליה זמן כיון דיחיד הוא מהדרינן כבשים בכבש הבא עם העומר דאיכא שיריים לאכילה מיתיבי [י]דם שנטמא וזרקו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה כי תניא ההיא דיחיד ת"ש [יא]על מה הצץ מרצה על הדם ועל הבשר ועל החלב שנטמא בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון בין ביחיד בין בציבור ואי ס"ד טומא' היתר היא בציבור למה לי לרצויי אמ' לך רב נחמן כי קתני הצץ מרצה אדיחיד ואיבעית אימא אפי' תימא בציבור בהנך דלא קביע לה זמן מיתיבי [1]ונשא אהרן את עון הקדשים [יב]וכי איזה עון הוא נושא אם עון פיגול הרי כבר נאמר [2]לא ירצה ואם עון נותר הרי כבר נאמר [3]לא יחשב הא

פרים פר דע"ז. פי' דעולה הוא וטעון מנחת נסכים דלע"ג דלבור הוא מהדרינן והא דאמר אומר לו הוי פקח ושתוק ומביא אותה בטומאה לאו משום דטומאה דחוייה בלבור דהא לא דמי שבת כיון דלא קביעא ליה זמן וטומאה נמי לא דמי כדאמר לקמן פרק הוליאו לו (דף ג.) כל שאין זמנו קבוע אינו דוחה לא את השבת ולא את הטומאה אע"פ שהוא קרבן לבור והא דמביא בטומאה לאו דמיא דרבוי אין ודווקא טומאת קרבן דמרבה אין אבל טומאת הגוף דכהנים לא אידחו לגבייהו כלל:

ביון דיחיד הוא מהדרינן. הכא ולאי משום קרבן לבור לדחות שבת ולדחות הטומאה אפילו טומאה דגברי מיהו לא הותרה בו טומאה אנא דחוייה היא כיון דיחיד קא מייתי ליה ותימה לי והא כולהו מקרבי נפקי פרק כילד לוין (פסחים דף עז.) וידבר משה את מועדי ה' שכתוב קבע מועד אחד לכולן מאי שנא דיש מהן שהותרה בהן טומאה ויש מהם דחוייה [8] וי"ל דאמר דאמר טומאה היתר היא בכולהו הותר טומאה מדאורייתא' אנא מדרבנן גזרו אהדורי דיחיד קרבן יחיד דליהדרי אטהורין ולמ"ד טומאה דחוייה היא סבירא ליה דבכולהו דחוייה היא מדאורייתא:

דם שנטמא וזרקו במזיד לא הורצה. תימה לי מאי פריך הא לא הוצרה דקאמר היינו להתיר בשר באכילה והא מודו כולי עלמא דלאכילה לא אמרינן היתר היא בלבור ועוד לכאורה משמע דלא פריך אנא למ"ד היתר היא בלבור ואמאי אפי' למאן דאמר דחוייה ליפרוך כמו למאן דאמר היתר היא דע"כ לא פליגי אנא אהדורי אטהורין דקודם הקרבת הקרבן אבל אם כבר קרב הקרבן בהא לא פליגי וי"ל דפריך שפיר למאן דאמר היתר היא דנהי לאכילה לית ליה היתר היא ה"מ היכא דאטמו שיריה גופייהו אבל הכא דבשר לא איטמי הוה ליה למיסרי אפי' באכילה כיון דמיקל כולי האי דאית ליה טומאה דגברי ודעולין היתר היא אבל למאן דאמר טומאה דחוייה ניחא דכיון דמחמיר כולי האי בטומאת עולין ולבגדא קודם הקרבה סברא הוא שיש להחמיר בבשר אע"פ שהוא טהור ואפי' לאחר הקרבה:

שנטמא בין בשוגג בין במזיד כו'. הא דלעיל קאמר במזיד לא הורצה והכא קאמר דמרצה אף על המזיד בפרק הקומץ רבה (מנחות דף כה:) מקשה לה הש"ס ואיכא למאן דאמר דמשני טומאתו בשוגג אין במזיד לא זריקתו בין בשוגג בין במזיד ואיכא למאן דאמר דאפילו בשוגג אין מרצה דבע' האשה רבה (יומא דף 5.) מקשה מהאיא דדם שנטמא וזרקו במזיד לא הורצה למ"ד אין ב"ד מתנין לעקור דבר מן התורה והא הכא דמדאורייתא אלעזר מרצה כדתניא (מנחות דף כה:) הנך תרי בריתיתא חדא בטומאה וחדא בזריקה וא"כ איכא למימר דהאיא דם שנטמא במזיד לא הורצה מדאורייתא ומי קאמר וי"ל דאיכא סברא לאלק בדאורייתא בין שוגג למזיד לא בזריקה ולא בטומאה ודוקא בכל עניין ואילוקא דמפלגינן בין שוגג למזיד היינו מדרבנן למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה שנראה לו יותר להחמיר בטומאת במזיד משום דאתחלתא דפסולא היא ועוד דלא נתכוין לעשות מצוה אבל בזריקה בטומאה לא קנסוהו כיון דלאו תחילת פסולא הוא ועוד במצוה קא עסיק ולמר מסתבר ליה להחמיר יותר בזריקה משום דדבר מגונה ביותר הוא להקריב לגבוה דבר שאינו טהור וא"ת א"כ בפרק הקומץ רבה ליטני דהאיא דעל מה הצץ מרצה אייני מדאורייתא והאיא דדם שנטמא אייני מדרבנן וי"ל אם איתא דמדרבנן אין חילוק בין טומאתו לזריקתו דאידי והאידי הוה אמרינן דלא הורצה במזיד וא"כ ההוא דעל מה הצץ מרצה בין בשוגג בין במזיד מדאורייתא דווקא אייני לא הוה ליה למיתני סתמא הכי כיון דבזמן שנטמא הבריתא לא הוה מרצה במזיד[ג] כן פר"י בפרק האשה רבה (יומא דף 5. ד"ה והא): **על הדם ועל הבשר.** בפסחים פ"ק (דף עז:) פי' רש"י דאתיא כרבי יהושע דאמר אם אין בשר אין דם[ד] מיהו חוש"י דאתיא אפי' כר"ל דאמר יש דם אע"פ שאין בשר והא דבעי ליפוי צץ ע"ל דאמר איינו בפרק כילד לוין (שם דף עח.) לאקבעינהו בפיגולו[ה] ולאפקעינהו מידי מעילה[ו]: **אם** עון פיגול הרי בבר נאמר **לא** יחשב. כך היא הגירסא בכל הספרים אנא ברש"י הגיה איפכא על פי הת"כ ובחנם הגיה דהא מסקינן בפרק שני דזבחים (דף כח:) דתרוייהו מקרבי אריכא נפקי[ז] וריישא דקרא דאם האכל יאכל ביום השלישי לא

יג א מיי' פ"ח מהלכות פסולי המוקדשים הל' לד וסמ"ל מהלכות ביאת מקדש הל' ז):

מוסף תוספות

א. הא תרוייהו יחיד וציבור מחד קרא ילפינן דדחו טומאה היכא דקביע להו זמן וכו', ואילו של אהרן בכלל הוא וכו', מהיכן יליף ר' נחמן דחלוק יחיד מציבור לענין טומאה. ר"י הלבן. ב. משמע דחדא מתניתין איירי מדאורייתא וחדא מדרבנן. תוס' יומא 5. ד"ה ומא. ג. דמשמע כיון דקתני סתמא דפסק הלכה אתא לאשמועינן דבין בשוגג בין במזיד מרצה, אפילו מדרבנן. שם. ד. ואקאמר הכא, הני מילי כשיצא בשר חוץ למחיצתו וכו' או שאבד הבשר, אבל סתמא בשר קודם זריקת דם הציץ מרצה עליו להתיר דם לזריקה. רש"י פסחים מז: ד"ה על. אבל להתיר בשר באכילה לא מהני ריצוי ציץ. תוס' יומא שם ד"ה ועל. ה. נפק"מ במה שהציץ מרצה על הבשר, דמשוי ליה כטהור למקביעה בפיגול כאילו קרבו מתירים כהלכתו. תוס' כילד"ש יומא שם. דקי"ל אם יש פסול אחר בקרבן שחישב בו מחשבת פיגול, אינו נקבע בפיגול להתחייב כרת על אכילתו. רש"י פסחים עח. ד"ה למיקבעינהו. ז. כאילו יש לו שעת היתר להכנים. תוס' הרא"ש שם. דבקדשי קדשים זריקתן משוי בבשרן שעת היתר להכנים, ותו לא קדשי ה' מיקרו, ונפקו מידי מעילה. רש"י שם ד"ה ולאפוקי. ז. תרי קראי כתיבי בהאי עניינא, חד קרא אריכא כתיב בפרשת צו, ואם האכל יאכל מבשר זבח השלמים ביום השלישי לא ירצה המקריב אותו לא יחשב לו פגול יהיה, וחד קרא זוטא בפרשת קדושים, ואם האכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירצה. ו[אמר התם דתרוייהו נפקי מקרא אריכא, ומוקמינן קרא זוטא למילתא אחריתי. ריעב"ש.

מוסף רש"י

ומביאין אחרת תחתיה. וקולרין וטומנין קומה ביום, שלא יאמרו מוהר להקריב מנחה טמאה ואפילו דיחיד (מנחות עב.). **דם שנטמא** וזרקו בשוגג. קסבור אין קרבנות מקבלין טומאה (מנחות כה:). **הורצה.** קרבן לבעלים למלה לין (פסחים מז:) ומותר בשר בלמלה (ביצה נד:). **במזיד לא הורצה.** לחיות בשר קרבן נאכל, דקנסא הוא, שבל בעלים נתכפרו, כדאמרינן ביומא בהשמש רבה (5.) דיין דמדאורייתא מרלי נמי אמוזיד לא אלו רבנן למימר לין זיל לייתי מולין לעזרה (פסחים מז: וכעי"ז זבחים מה:). **על הדם ועל הבשר** ועל החלב שנטמא. אין שנטמא הדם אין שנטמא הבשר אין שנטמא החלב, הלין מרלה, ולא שיהא בשר טמא נאכל, אלין לין מיהר ודומה לא תעשה דוהבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל, אלא לר' יהושע אינטריך דאמר (פסחים עז.) אם אין בשר אין דם, ואקמר הכא הני מילי כשיצא בשר חוץ למחיצתו, שאין לין מרלה על המחיצה, הוא לא שאבד הבשר, אבל שנטמא בשר קודם זריקה דם הציץ מרצה עליו להתיר דם לזריקה (שם מז:). **בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון.** מזיד ולנון אחד הוא, אבל גבי שוגג שייך מזיד וגבי אונס שייך לנון, ושוגג ואונס תרי מילי ניהו (שם:). באונס, שנטמא בעל כרחו, אבל מזיד ולנון חדא מילתא היא, אנא אייתי דתני אונס תני לנון (מנחות כה:). **ונשא אהרן.** לנין כמיב (זבחים כג.). **את עון הקדשים.** פסול הקרבן יכביר וילבה ואינו מכפר על האוכלין אומו טומא דשון הקדשים כמיב ולא עון הכהנים (פסחים מז:). **וכי איזה עון הוא נושא.** איזה פסול הוא מכשיר (פסחים מז:) ואין לומר שיכפר על עון הכהן שהקריב טומא שהרי שון הקדשים נאמר ולא עון המקריבים, הא אינו מרלה אנא להכשיר הקרבן (שמות כח לח). **אם עון פיגול.** בין בשוגג בין במזיד לא יחשב, דכתיב בקדושים תהיו ואם אכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירצה, ומוקמינן דאמר מן למקומו שנקרא פיגול, דכתיב בקדושים תהיו ואם אכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירצה, ומוקמינן דאמר מן למקומו, הרי כבר נאמר לא ירצה. בקדושים תהיו כדפרשינן, **ואם** עון נותר. מתשבת נותר, שנחטו על מנת לאוכלו ולאכלו חוץ לזמנו, **הרי כבר נאמר לא יחשב.** ואם אכל יאכל מבשר זבח שלמיו ביום השלישי וגו', בפרשת צו את אהרן, ומתרינן בזבחים ובתו"כ במתשבת נאכלת שלא בזמנו ביום השלישי הכתוב מדבר, ומתיב לא יחשב לו, אלמא לא יחשב לו, אלמא לא יחשב לו בזבחים בפ"ב (כח:) אם אינו עון לחוץ לזמנו תנהו עון לחוץ למקומו, הרי כבר נאמר לא ירצה. בקדושים תהיו כדפרשינן, **ואם** עון נותר. מתשבת נותר, שנחטו על מנת לאוכלו ולאכלו חוץ לזמנו, **הרי כבר נאמר לא יחשב.** ואם אכל יאכל מבשר זבח שלמיו ביום השלישי וגו', בפרשת צו את אהרן, ומתרינן בזבחים ובתו"כ במתשבת נאכלת שלא בזמנו ביום השלישי הכתוב מדבר, ומתיב לא יחשב לו, אלמא לא יחשב לו בזבחים בפ"ב (כח:) אם אינו עון לחוץ לזמנו תנהו עון לחוץ למקומו, הרי כבר נאמר לא ירצה. בקדושים תהיו ואם אכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירצה, ומוקמינן דאמר מן למקומו, שנקרא פיגול, דכתיב בקדושים תהיו ואם אכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירצה, ומוקמינן דאמר מן למקומו, הרי כבר נאמר לא ירצה. בקדושים תהיו כדפרשינן, **ואם** עון נותר. מתשבת נותר, שנחטו על מנת לאוכלו ולאכלו חוץ לזמנו, **הרי כבר נאמר לא יחשב.** ואם אכל יאכל מבשר זבח שלמיו ביום השלישי וגו', בפרשת צו את אהרן, ומתרינן בזבחים ובתו"כ במתשבת נאכלת שלא בזמנו ביום השלישי הכתוב מדבר, ומתיב לא יחשב לו, אלמא לא יחשב לו בזבחים בפ"ב (כח:) אם אינו עון לחוץ לזמנו תנהו עון לחוץ למקומו, הרי כבר נאמר לא ירצה. בקדושים תהיו ואם אכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירצה, ומוקמינן דאמר מן למקומו, שנקרא פיגול, דכתיב בקדושים תהיו ואם אכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירצה, ומוקמינן דאמר מן למקומו, הרי כבר נאמר לא ירצה. בקדושים תהיו כדפרשינן, **ואם** עון נותר. מתשבת נותר, שנחטו על מנת לאוכלו ולאכלו חוץ לזמנו, **הרי כבר נאמר לא יחשב.** ואם אכל יאכל

מסורת הש"ס

(ה) מנחות עב., ב) ס"ח אם יש שם אחרת אומ' לו הביא [אמנם בתוס' מנחות פ"ג איתא כמו שהיא בפנים], ג) [תוספת' מנחות פ"ג ה"מ], ד) פסחים מז: יומא 5. גיטין נד. זבחים מה. מנחות כה., ה) פסחים פ: [מנחות כה:], ו) זבחים כג. [פסחים מז: מנחות כה.], ז) [במדבר טו:],

תורה אור השלם

1. וְהָיָה עַל מֵצַח אַהֲרֹן וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת עֲוֹן הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכֹל מַתְּנֹת קָדְשֵׁיהֶם וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תָּמִיד לְרָצוֹן לָהֶם לִפְנֵי יְיָ׃
שמות כח לח
2. וְאִם הָאֹכֵל יֵאָכֵל בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פִּגּוּל הוּא לֹא יֵרָצֶה׃ ויקרא יט ז
3. וְאִם הָאָכֹל יֵאָכֵל מִבְּשַׂר זֶבַח שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יַחְשֹׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָהּ תִּשָּׂא׃
ויקרא ז יח

גליון הש"ס

גמ' מודינא היכא דאיכא שיריים. עיין מנחות טו ע"ח תוס' ד"ה ר"י:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ואם כו' אין שם אנא: (ב) שם ד"ה מאי וכו' ואיליס וכבשים דחג: (ג) שם ד"ה פר וכו' דעולה היא: (ד) שם ד"ה בכבש כו' את העומר בכש וגו' והאי מנחת: (ה) שם ד"ה כיון בלבור ומיהו שמעינן מינה נאו היתר הוא ומה בין יחיד לבור שהיחיד אין טומאת הגוף נדחה אנאו שאין הצץ מרצה על טומאת הגוף ואל בבור נדחית טומאת הגוף אנאנו ונא על ידי לין. מיהו שמעינן מינה מדבעי טומאת בשר ועולין (ה) בבור לין (מרבה) לרבוי שמע מינה טומאת הגוף

תוס' ישנים

[היה מקריב מנחת העומר בו'. בריש"א היא בתוספתא דמנחות [פ"ג] תני בהדא דבמסון בתמנחת כבשים. ומאמ' תנמוד שלנו סוכר דלא מיתני בהדי הדדי. והתם נבי שתי הלחם ולחם הפנים ומנחת הכהנים וכהן משיח ובזיכי לבונה לא תני התם ומביאין אחרת תחתיה, אנא הוי פקח ושתוק, והטעם מפני שאפשיה הלחם והבך לא דמי שבת ויו"ט כמו אנו, ולכך ישתוק). **פר דע"ז.** ואע"ג דאמרינן בפרק הוליאו לו [ג, ח] דדחיית טומאה תוליה בקבועות זמן ולא בגיכור ויחיד, מ"מ בשאין אחרת אנא היא אומרים לו הוי פיקח ושתוק מפני שאינין מרלה. ובאילו של אהרן דבפסוק אע"ג דקבוע לו זמן, מ"מ אם אהדורי מהדרינן אטהרה דשל יחיד הוא. [ת"ש על מה הצץ מרצה. בפסחים בפ' כילד לוין [ב, ב] ובמנחות פ' שני [בה, ב] רמי הגך בריתתא אהדדי ומשני לה. ופליגי אמוראי דאיכא דמוקי קמא דזריקה בין בשוגג בין במזיד אולה, וטומאתו בשוגג אולה במזיד לא אולה, ואיכא למאן דאמרינן אינה. ומתמה דהא דמתלק איפכא. ומתמה דהא דאמרינן בהאשה רבה [יומא ה, ח] והא הכא דמדאורייתא אלעזר מרלה ציץ דתנן על מה הצץ מרלה על הדם כו', ואמור רבנן דבמזיד לא אולה, והיכי מרמי לה אהדדי, והא הך בריתא בטומאה ואידך בזריקה. ואומר רבינו חננאל דפסיקא ליה דמדאורייתא אין חילוק בין זריקה שוגג למזיד לטומאה שוגג ומזיד, אבל רבנן גזרו במזיד בטומאה ענין שנראה לבם למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה). [**אם** עון **פיגול הרי בבר נאמר לא ירצה ואם עון נותר הרי בבר נאמר לא יחשב.** אומר בקונטרס דה"ג לה [כתוספ'] בפ"ק דאיסורי הגיעו מון [לזמנו] (למקומו) (ה)כמוב בקבא ומוא בקדושים תהיו, ואיסורא רבה מון [לזמנו] בקבא אריכא בפרשת אריכא בלו אם אהרן. ורבינו שלמה אגב ריחטא לא שיין בה דהא מסקינן בפ' שני דזבחים [כח, ב] דטולהו מקרא אריכא בלו אם אהרן. ומתמלה דלה התלמוד לדרוש כמו שפירש רבינו שלמה אבל לא קאי אכי. מ"ר].